

Πώς επηρεάζεται το αιμοποιητικό σύστημα ασθενών

Την ανάγκη στενής παρακολούθησης των αιματολογικών παραμέτρων των ασθενών με COVID-19 προκειμένου να προληφθούν επικίνδυνες επιπλοκές της νόσου, τονίζουν οι αιματολόγοι του Πανεπιστημίου Σορβόννης και του πανεπιστημιακού νοσοκομείου Τεγνόν των Παρισίων.

Σε άρθρο που έγινε δεκτό προς δημοσίευση στο διεθνές περιοδικό *American Journal of Hematology*, στη σύνταξη του οποίου συμμετείχαν οι καθηγητές Θάνος Δημόπουλος και Ευάγγελος Τέρπος (ΕΚΠΑ), Γρηγόρης Γεροτζιάφας και Ισμαήλ Ελαλαμύ (Σορβόννης), οι αναπλ. καθηγητές Ευστάθιος Καστρίτης, Μαριάννα Πολίτου και Θεοδώρα Ψαλτοπούλου (ΕΚΠΑ), ο ακαδημαϊκός υπότροφος του ΕΚΠΑ Θ. Σεργαντάνης και ο επιστημονικός συνεργάτης της Θεραπευτικής Κλινικής, Ιωάννης Ντάνας-Σταθόπουλος, περιγράφεται ότι η λοίμωξη COVID-19 έχει σημαντική επίδραση στο αιμοποιητικό σύστημα και την αιμόσταση. Όπως αναφέρεται, η λεμφοπενία (χαμηλός αριθμός λεμφοκυττάρων) είναι κύριο εργαστηριακό εύρημα της λοίμωξης COVID-19 και έχει αρνητική προγνωστική αξία, καθώς έχει συσχετιστεί με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης συνδρόμου οξείας αναπνευστικής ανεπάρκειας (ARDS). Χαμηλότερες τιμές του λόγου λεμφοκυττάρων/λευκών αιμοσφαιρίων και προοδευτική αύξηση της θρομβοκυττάρωσης (αυξημένη τιμή αιμοπεταλίων) έχουν συσχετιστεί με χειρότερη επιβίωση των ασθενών. Επιπλέον, ασθενείς με μυοκαρδιακή βλάβη εμφανίζουν χαμηλότερες

τιμές λεμφοκυττάρων και αιμοπεταλίων συγκριτικά με τους υπόλοιπους. Κατά τη διάρκεια της πορείας της νόσου, η διαχρονική αξιολόγηση της δυναμικής του αριθμού των λεμφοκυττάρων και της αύξησης των φλεγμονωδών δεικτών, συμπεριλαμβανομένων των LDH, CRP, IL-6 και φερριτίνης μπορεί να συμβάλει στον εντοπισμό περιπτώσεων με δυσμενή πρόγνωση, που απαιτούν πρωιμότερα αντιμετώπιση. Υψηλές τιμές προκαλιτονίνης ορού (ειδικού δείκτη λοιμώξεων) αποτελούν επίσης αρνητικό προγνωστικό παράγοντα και συχνά σχετίζονται με δευτερογενείς βακτηριακές λοιμώξεις.

Επιπροσθέτως, η υπερπηκτικότητα του αίματος είναι συχνή κατάσταση στους νοσηλευόμενους ασθενείς με COVID-19. Αυξημένα επίπεδα D-διμερών (D-dimers) αναφέρονται σταθερά σχεδόν σε όλες τις δημοσιευμένες σειρές ασθενών, ενώ η σταδιακή αύξησή τους σχετίζεται με την επιδείνωση της νόσου. Άλλες διαταραχές της πήξης, όπως η παράταση του χρόνου προθρομβίνης και του ενεργοποιημένου χρόνου μερικής θρομβοπλαστίνης, τα προϊόντα αποικοδόμησης του ινώδους, και η σοβαρή θρομβοπενία μπορεί να σχετίζονται με απειλητική για τη ζωή διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη. Στη δημοσίευση αναλύονται και οι θεραπευτικές προφυλάξεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην αντιμετώπιση των ασθενών με COVID-19, ώστε να μην εμφανίσουν διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη ή θρομβώσεις, καθώς και η θεραπεία των ασθενών που θα εμφανίσουν τις επιπλοκές αυτές.

